

Het inklappen van de olieprijs is de belangrijkste ontwikkeling voor de wereldeconomie van het laatste half jaar. Staat de razendsnel gegroeide Amerikaanse energiesector op instorten of is dit voor beleggers een ideaal instapmoment?

Frederick Cannon, directeur research van zakenbank Keefe, Bruyette & Woods, zag de halvering van de olieprijs niet aankomen en hij is de enige niet. "Het was een schok voor iedereen op Wall Street. Hier hielden we absoluut geen rekening mee", zegt Cannon op zijn kantoor in New York.

Dat voorspellen van de olieprijs geen sinecure is, weet journalist Ben Casselman al langer. In 2008 verhuisde hij naar Dallas om de wondere wereld van het zwarte goud te verslaan voor *The Wall Street Journal*. Toen hij een rondgang maakte langs specialisten om hun verwachtingen voor de toekomstige olieprijs te peilen, bleek iedereen een ander antwoord te hebben. De schattingen liepen uiteen van 70 tot 167 dollar. In de jaren ervoor was de olieprijs gestegen tot boven de 100 dollar door de groeiende vraag uit opkomende markten. In die jaren was de term 'peak oil' nog salonfähig. Dat is de gedachte dat de wereldvoorraad olie eindig is. Veel oliegerelateerde bedrijven, ook het Nederlandse Fugro en Brunel, profiteerden van de gekte. Maar toen klapte de olieprijs plotseling in en zakte tot onder de 50 dollar per vat.

Het is volgens journalist Casselman niet eens verwonderlijk dat deskundigen niet goed zijn in het voorspellen van de olieprijs. Wereldwijde oliemarkten worden "nu eenmaal beïnvloed door talloze variabelen – geopolitiek, economie, technologie en geologie, elk met zijn eigen inherente onzekerheid", aldus Casselman in zijn blog *The Conventional Wisdom On Oil Is Always Wrong* op website FiveThirtyEight waar hij tegenwoordig voor schrijft.

SCHALIE-SURPRISE

Dat vrijwel alle deskundigen de ont-

wikkeling van de olieprijs afgelopen jaren zo faliekant verkeerd hebben ingeschat, is voor een belangrijk deel te wijten aan de onderschatte invloed van nieuwe winningstechnieken.

Tot de jaren zeventig was Amerika verreweg de grootste producent en exporteur van olie. Na het bereiken van een piek in 1970, met een productie van 9,6 miljoen vaten olie per, dag keerde het tij. Amerika werd een belangrijke importeur van olie. Maar vijf jaar geleden sloeg de balans weer radicaal om. De al langer bestaande techniek van 'fracking' en horizontaal boren werd bij de weer flink gestegen olieprijs opeens rendabel. Door middel van ondergrondse explosies en chemicaliën kon olie net als gas gewonnen worden uit zeer dichte gesteenten. Mede dankzij de winning van deze schalieolie produceert Amerika nu weer dagelijks 9,1 miljoen vaten olie en die productie loopt alleen nog maar op, ondanks de heftige prijsdalingen.

Het Amerikaanse overaanbod is maar één van de oorzaken voor de dalende olieprijs. Analist Dario Perkins van Lombard Street Research stelt onomwonden dat Saoedi-Arabië bewust de Amerikaanse schalievolutie een halt wil toeroepen. In zijn rapport *Lessons from the 1986 oil crash* trekt Perkins een parallel met de jaren tachtig toen het Arabische oliekoninkrijk bezorgd was over de enorme opmars van olie uit de Noordzee. Net als toen probeert Saoedi-Arabië volgens Perkins zijn marktaandeel veilig te stellen door de prijs te laten inklappen. "Saoedi-Arabië wil de schaliesector vernietigen, vooral in de Verenigde Staten."

De eerste scheurtjes in het schaliewonder zijn al zichtbaar, voor-